

ASEAN Investment Area: Theoretical Principle and Problematic Issues

Professor Dr. Lawan Thanadsillapakul

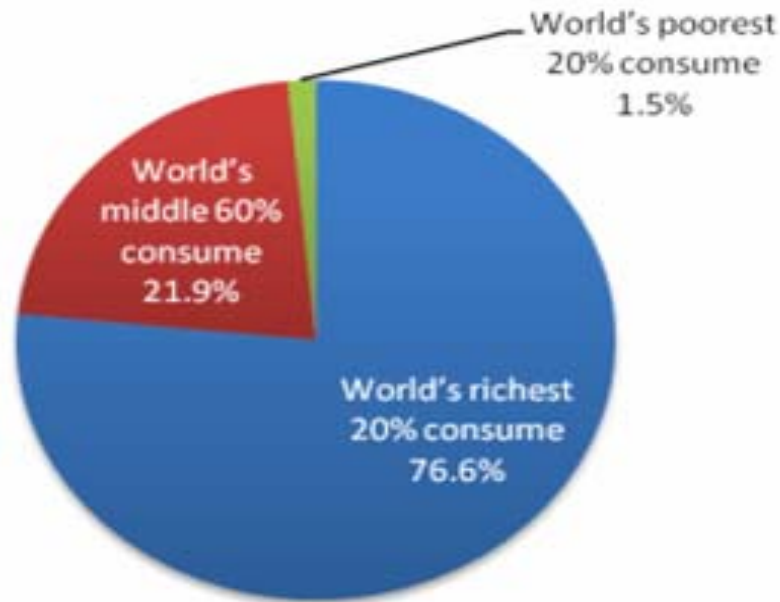
ประเด็นที่สำคัญ

- ปัญหาแนวคิดเกี่ยวกับการค้าเสรี
 - หลักทฤษฎี – Neo Classical – Neo Liberalization
 - ทางปฏิบัติ – Market Failure – Policy Failure
- ปัญหาเครื่องมือในการเปิดเสรีการค้าเสรี
 - Rule – Based Market Economy
 - Power – Based Market Economy
- ปัญหาการเตรียมความพร้อมเพื่อการเปิดเสรี
 - Levelled Playing Field
 - Unequal Players
 - Inequity of the Rule of the game
- ปัญหาการวิเคราะห์ SWOT ตามความเป็นจริง

Basic information

The poorest 20% accounted for just 1.5% and the wealthiest 20% accounted for 76.6% of all the consumption

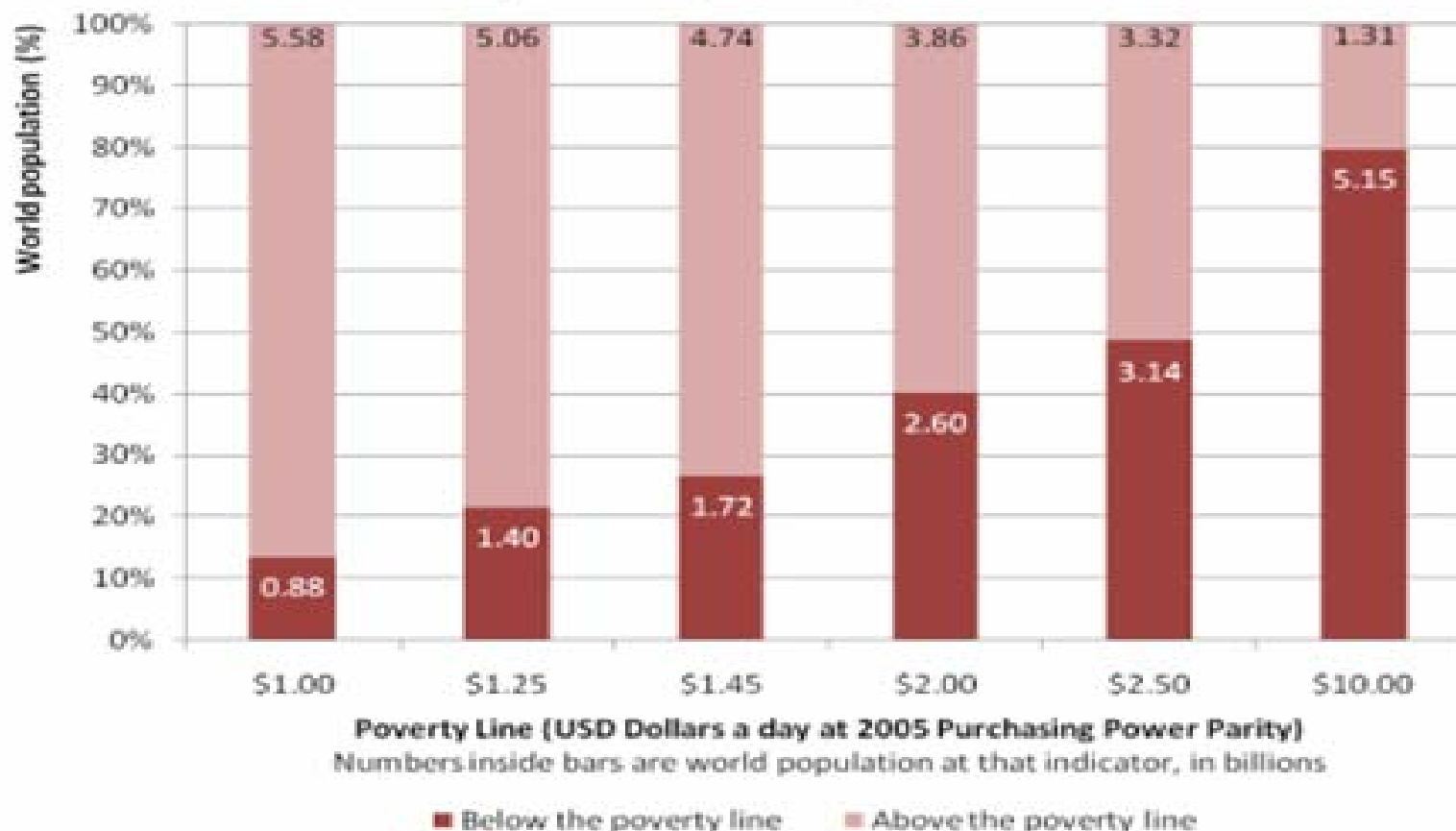
Share of world's private consumption, 2005

Source: World Bank Development Indicators 2008

Basic information

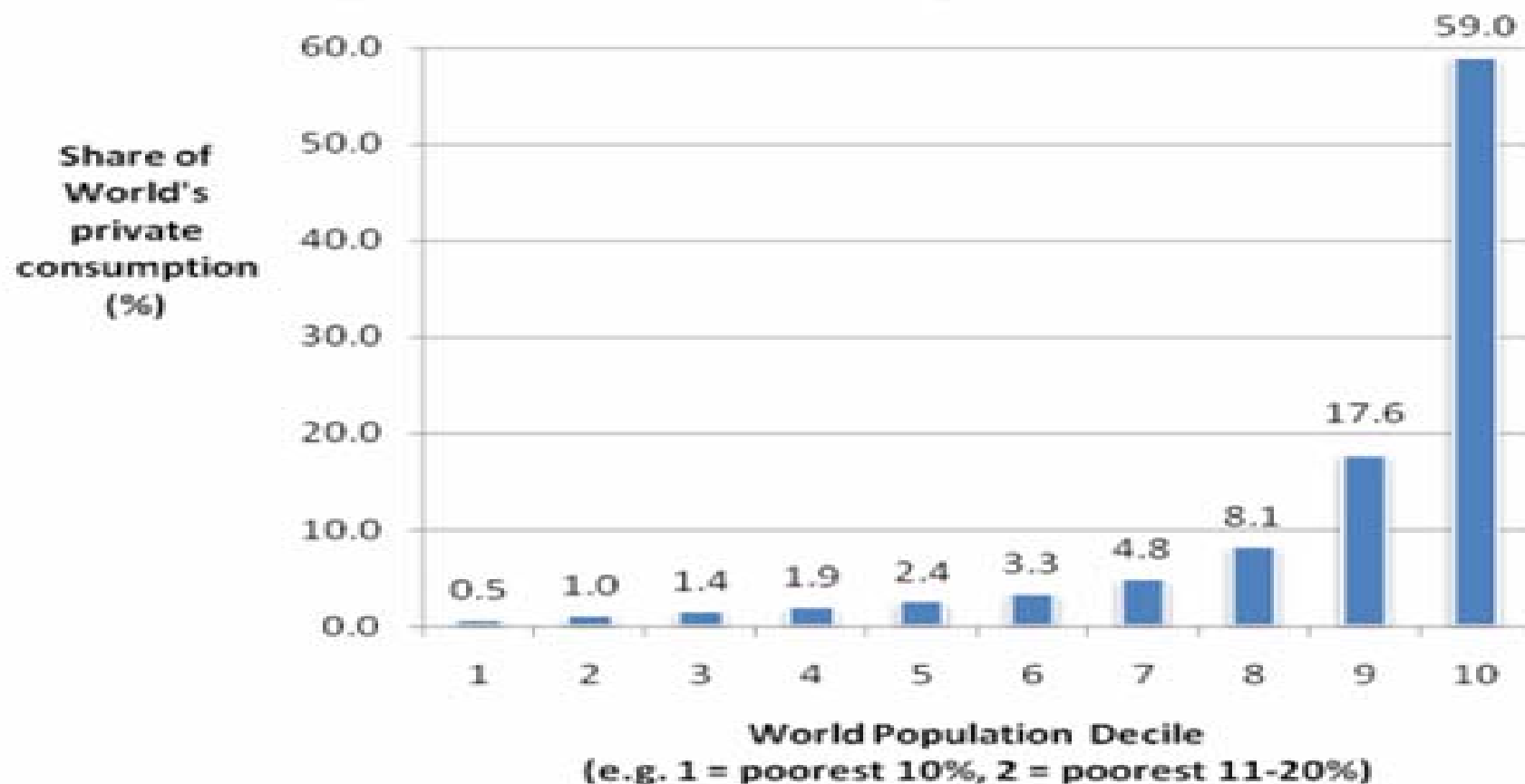
Percent of people in the world at different poverty levels, 2005

Source: World Bank Development Indicators 2008

Basic information

Inequality of Consumption, 2005

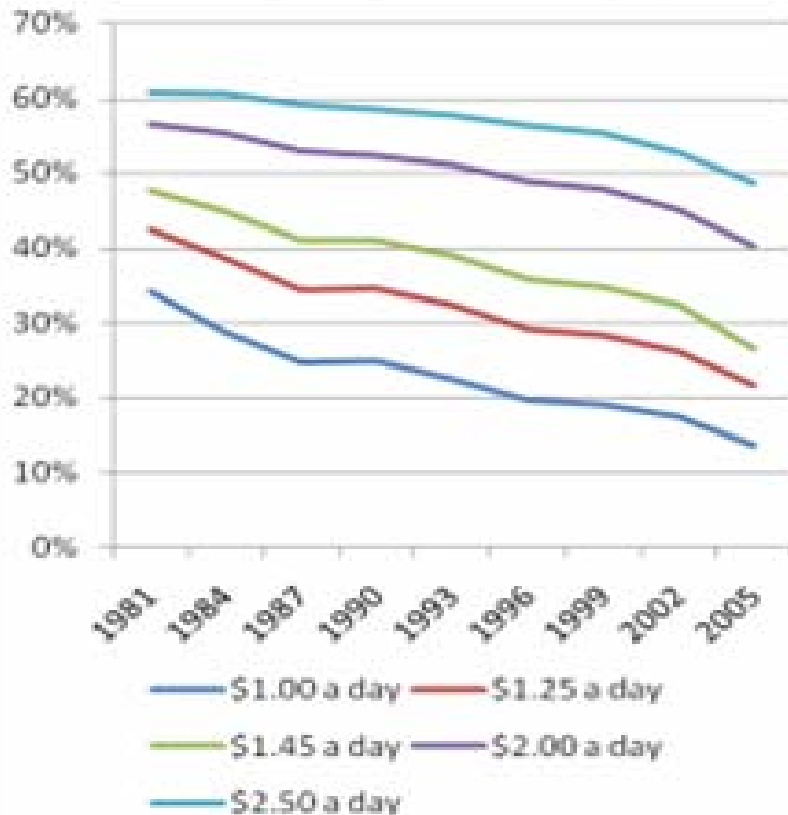

Source: World Bank Development Indicators 2008

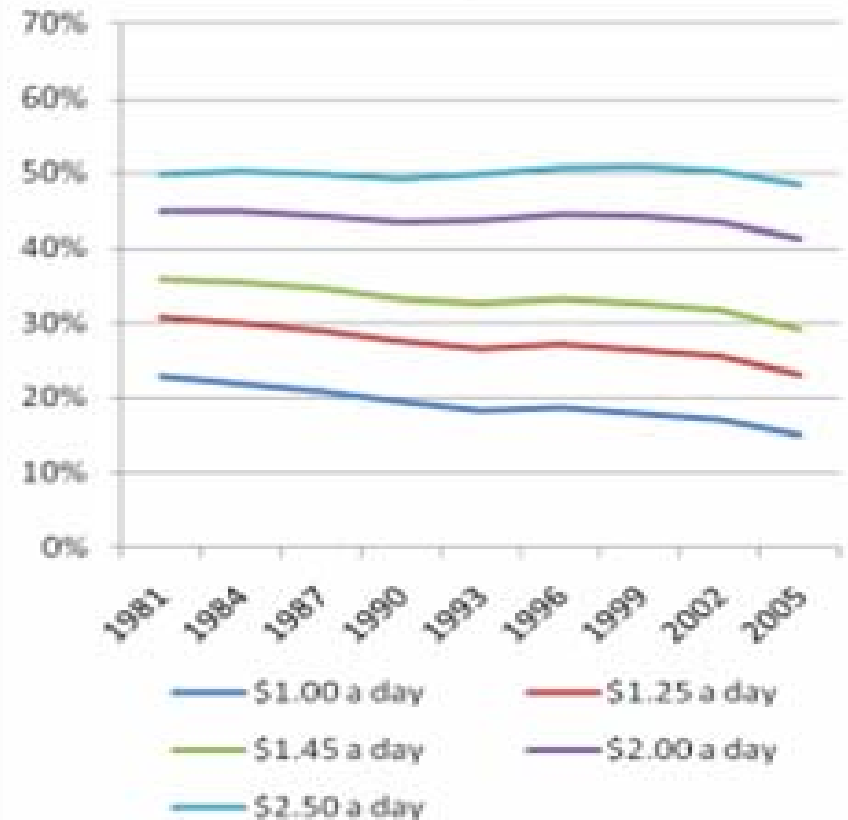
Basic information

poverty fell only by around 10%

Poverty levels over time world population (%)

Poverty levels over time excluding China

Source: World Bank Development Indicators 2008

หัวข้อการบรรยาย

- ความเป็นมาของการจัดตั้งเขตการลงทุนเสรีอาเซียน
- ลักษณะที่สำคัญของเขตการลงทุนอาเซียน
 - ASEAN Investor
 - Accumulate Equity Ratio
 - Negative List, Temporary Exclusion List, Sensitive List
 - National Treatment, Most – Favored- Nation Treatment
 - Exception : General and Specific Exception
- ประเด็นปัญหาที่สำคัญในทางกฎหมาย และทางปฏิบัติในการบังคับการตามความตกลงจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน
 - บทนิยามนักลงทุนต่างด้าวภายใต้ พรบ การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

ASEAN Regionalization

- **ASEAN Charter**
- **Investment Agreement**
- **Optional Model of Investment Liberalization**
- **National Treatment – Most – Favored – Nation Treatment**
- **Exemption, reservation**
- **Restricted Areas**
- **Admission and Control of FDI**

Legal issues on Investment liberalization

- **Historical Background of Foreign Direct Investment**
- **The Differences of Liberalization of trade in goods and Investment**
- **Barriers & Restrictions**
- **Definition of Aliens under Aliens Business Act**
- **Loopholes under the Thai Civil And Commercial Code – Preferred Stock**

Multilayered legal frameworks governing international investment

- **International Law**
- **International Codes of conduct, Guidelines (Soft Law)**
- **The Multilateral Environment Agreements**
- **WTO Rules and Regulations relating to investment**
- **Special regime for investment liberalisation**

Multilayered legal frameworks governing international investment

- **Domestic Laws and regulations**
- **Commitments made under WTO-Multilateral/international**
- **Obligations under economic agreements made between countries and partners**
- **Treaty Regime (BITs, Regional Treaty, Multilateral Treaty)**
 - **Bilateral level: BIT, FTA, EPA**
 - **Regional level: ASEAN, APEC, EU**
- **Unilateral liberalization**

Summary of Most Common Limitation

- **Limitation on Foreign ownership**
- **Limitation on the type and number of foreign personnel and their duration of stay**
- **Limitation on ownership of land**
- **Requirement that domestic residents be part of board of directors**

Limitation and Exemption

- **Limitation on Market Access**
- **Limitation on National Treatment**
- **MFN Exemption (Art. V GATS)**

The interaction of Commitments made under various economic agreements and domestic laws and regulations

- **Domestic Laws and regulations**
- **Commitments made under WTO-Multilateral/international**
- **Obligations under economic agreements made between PNG and partners**
 - **Bilateral level**
 - **Multilateral level**
 - **Unilateral liberalization**

Challenging issues

- **Economic theory and practical issues**
 - Levelled Playing Field
 - Unequal Players
 - Inequity of the Rule of the game
- **Market/policy failure**
 - Rule – Based Market Economy and Preferential trade arrangement: legal instruments for market liberalization
- **Market and State sovereignty**
- **Public domain and interest of business operators**
- **A widening gab between the rich and the poor**

ประเด็นปัญหาที่สำคัญในทางกฎหมาย และทางปฏิบัติใน การบังคับการตามความตกลงจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน

- บทนิยาม “บุคคลต่างด้าว” กับ บทนิยาม “นักลงทุนอาเซียน”
- หลักเกณฑ์ในการกำหนดสัญชาตินิติบุคคล
- กฎหมายภายใน เกี่ยวกับการจดทะเบียนหุ้นบุริมสิทธิ
- ข้อจำกัดในเรื่อง สัดส่วนการถือครองหุ้น “Equity Ratio” กับ หลักเกณฑ์ “Cumulative ASEAN Equity”
- ความเข้าใจเกี่ยวกับหลัก การปฏิบัติเยี่ยงชาติ และ การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่
ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง กับข้อยกเว้น
- การปรับหลัก NT/ MFN กับการค้าสินค้า และ การลงทุน

มาตรา ๔

■ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนต่างด้าว” หมายความว่า

(๑) บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

(๒) นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย

(๓) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และมี

ลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) นิติบุคคล ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของ

นิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคล

ตาม (๑) หรือ (๒) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติ

บุคคลนั้น

มาตรา ๔

- (ข) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญ ที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลตาม (๑)

(๔) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

เพื่อประโยชน์แห่งคำนิยามนี้ให้ถือว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือเป็นหุ้นของคนต่างด้าว เว้นแต่จะได้อีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๔

- (๔) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นหุ้นตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น
เพื่อประโยชน์แห่งคำนิยามนี้ให้ถือว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือเป็นหุ้นของคนต่างด้าว เว้นแต่จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๗ พรบกฎหมายขัดกัน ๒๕๕๑

- มาตรา ๗ ในกรณีที่มีการขัดกันในเรื่องสัญชาติของนิติบุคคล สัญชาติของนิติบุคคลนั้นได้แก่สัญชาติแห่งประเทศซึ่งนิติบุคคลนั้นมีถิ่นที่สำนักงานแห่งใหญ่หรือที่ตั้ง ทำการแห่งใหญ่

ปัญหากฎหมายภายในที่คุ้มครองเศรษฐกิจชาติ

- มาตรา ๑๐ การให้สิทธิพิเศษแก่นักลงทุนที่ได้รับสิทธิภายใต้ความตกลงที่ไม่ตกอยู่ภายใต้ มาตรา ๕ มาตรา ๘ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘
- มาตรา ๕ ยกเว้นไม่ปรับใช้มาตรา ๑๐ ซึ่งเป็นการยกเลิก อำนาจในการกีดกันการรับการลงทุนจากต่างชาติในข้อที่สำคัญ ได้แก่ การพิจารณาในเรื่อง “คำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค ขนาดของกิจการ การจ้างแรงงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี” ซึ่งไม่น่าจะเป็นผลดีต่อประเทศชาติในระยะยาว

ประมวลกฎหมายแพ่ง พาณิชย์ มาตรา ๑๑๐๘

- “มาตรา ๑๑๐๘ กิจการอันพึงทำในที่ประชุมตั้งบริษัทนั้น คือ
-
- (4) วางกำหนดจำนวนหุ้นบุริมสิทธิ ทั้งกำหนดสภาพและบุริมสิทธิแห่งหุ้นนั้นๆ ว่าเป็นสถานใดเพียงใด ถ้าหากจะมีหุ้นเช่นนั้นในบริษัท
-
- ดังนั้นนิติบุคคลที่มีผู้ถือหุ้นเป็นต่างด้าวแม้จะมีสัดส่วนการถือครองหุ้นไม่เกินกึ่งหนึ่งจึงสามารถจดทะเบียนหุ้นบุริมสิทธิให้มีสิทธิในการออกเสียงมากกว่าผู้ถือหุ้นสามัญ และ ไปจำกัดสิทธิในการออกเสียงของผู้ถือหุ้นสามัญ (Voting Right Limit) เช่นผู้ถือหุ้นต่างด้าวถือหุ้นเพียง 49% แต่มีสิทธิออกเสียง 99% แต่ผู้ถือหุ้นไทย 51% ถูกจำกัดสิทธิในการออกเสียงเพียง 1% ดังนั้นอำนาจในการครอบงำกิจการจึงอยู่ในมือนักลงทุนต่างด้าว

มาตรา ๑๑๔๒ ประมวลกฎหมายแพ่ง พาณิชย

- “มาตรา ๑๑๔๒ ถ้าบริษัทได้ออกหุ้นบุริมสิทธิไปแล้ว ได้กำหนดไว้ว่า บุริมสิทธิจะมีแก่หุ้นนั้นๆเป็นอย่างไร ท่านห้ามมิให้แก้ไขอีกเลย”
- นั้นย่อหมายความว่า การครอบงำกิจการของบริษัทต่างค่านั้น ไม่มีโอกาสตกอยู่ในมือผู้ถือหุ้นไทยอีก หากมีประเด็นพิจารณาต่อไปว่า ข้อบังคับของบริษัทอาจจะแก้ไขได้โดยมติพิเศษ ตามมาตรา ๑๑๕๔ แต่ การแก้ไขย่อมน่าจะดำเนินการได้เนื่องจากอำนาจในการออกเสียง เพื่อลงมติพิเศษให้มีการแก้ไขข้อบังคับย่อมอยู่ในมือผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ นั้นเอง

มาตรา ๑๐

- “มาตรา ๑๐ บทบัญญัติมาตรา ๕ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ ไม่ใช่บังคับแก่คนต่างด้าวที่ ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นการเฉพาะกาล
- คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณี ให้ได้รับยกเว้นจากการบังคับใช้บทบัญญัติแห่งมาตราต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง และให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติและเงื่อนไขของสนธิสัญญานั้น ซึ่งอาจรวมถึงการให้สิทธิคนไทยและวิสาหกิจของคนไทยเข้าไปประกอบธุรกิจในประเทศสัญชาติของคนต่างด้าวนั้นเป็นการต่างตอบแทนด้วย”

มาตรา ๕

- “มาตรา ๕ การอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภคขนาดของกิจการ การจ้างแรงงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี”

มาตรา ๘

- “มาตรา ๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒
 - (๑) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษตามที่กำหนดไว้ในบัญชีหนึ่ง
 - (๒) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศธุรกิจที่มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และหัตถกรรมพื้นบ้าน หรือธุรกิจที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี
 - (๓) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสาม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ”

มาตรา ๑๕

- “มาตรา ๑๕ คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจตามบัญชีสองได้จะต้องมีคนไทยหรือนิติบุคคลที่มีใจคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้ถือหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของทุนของคนต่างด้าวที่เป็นนิติบุคคลนั้น เว้นแต่จะมีเหตุสมควร รัฐมนตรี โดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีอาจผ่อนผันสัดส่วนในเรื่องดังกล่าวให้น้อยลงได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้า และต้องมีกรรมการที่เป็นคนไทยไม่น้อยกว่าสองในห้าของจำนวนกรรมการทั้ง”

มาตรา ๑๗

- “มาตรา ๑๗ ในการขออนุญาตประกอบธุรกิจ ให้คนต่างด้าวยื่นคำขออนุญาตประกอบธุรกิจต่อรัฐมนตรีหรืออธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้คณะรัฐมนตรีในกรณีธุรกิจตามบัญชีสอง หรืออธิบดีในกรณีธุรกิจตามบัญชีสามพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาตแล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอ ในกรณีการพิจารณาอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีเหตุจำเป็น ซึ่งคณะรัฐมนตรีไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวได้ ให้ขยายระยะเวลาการพิจารณาออกไปอีกได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าว

มาตรา ๑๓

- เมื่อคณะรัฐมนตรีให้การอนุมัติหรืออธิบติอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีหรืออธิบดีออกใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันทีคณะรัฐมนตรีอนุมัติหรืออธิบติอนุญาต

ในการอนุญาต รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๘ สำหรับกรณิจรกิจตามบัญญัติสอง หรืออธิบติจะกำหนดเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๘ สำหรับกรณิจรกิจตามบัญญัติสาม ก็ได้

มาตรา ๑๓

- ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีไม่อนุมัติให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีสองให้รัฐมนตรีแจ้งการไม่อนุมัติให้คนต่างด้าวนั้นทราบเป็นหนังสือภายในสามสิบวัน และให้ระบุเหตุที่ไม่ให้การอนุมัตินั้นไว้โดยชัดแจ้ง

ในกรณีที่อธิบดีไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีสาม ให้อธิบดีแจ้งการไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวนั้นทราบเป็นหนังสือภายในสิบห้าวัน และให้ระบุเหตุที่ไม่ให้การอนุญาตนั้นไว้โดยชัดแจ้ง คนต่างด้าวนั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตต่อรัฐมนตรีได้ และให้นำความในมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๘

- “มาตรา ๑๘ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขหนึ่งเงื่อนไขใดให้คนต่างด้าวผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้
 - (๑) อัตราส่วนทุนกับเงินกู้ที่จะใช้ในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต
 - (๒) จำนวนกรรมการที่เป็นคนต่างด้าวซึ่งจะต้องมีภูมิลำเนาหรือที่อยู่ในราชอาณาจักร
 - (๓) จำนวนและระยะเวลาการดำรงไว้ซึ่งทุนขั้นต่ำภายในประเทศ
 - (๔) เทคโนโลยีหรือทรัพย์สิน
 - (๕) เงื่อนไขอื่นที่จำเป็น”

ปัจจัยที่ประเทศไทยต้องพิจารณาก่อนการ เสรจจากความตกลงการค้าเสรี

- ประเทศไทยต้องประเมินความสามารถ ศักยภาพของตนให้ถูกต้อง กล่าวคือ พิจารณาปัจจัยภายใน ทั้งจุดอ่อน และ จุดแข็ง อย่างถูกต้องแท้จริง จึงจะสามารถ วิเคราะห์ ความสามารถในการแข่งขัน ภายใต้กรอบของความผูกพัน FTA
- ระบุจุดอ่อน จุดแข็ง ของภาพรวม หรือ บั้จเจก ของประเทศไทยอย่างซื่อสัตย์
- ประเทศไทยต้องจัดการกับกลไกการป้องกันตนเองอย่างรอบคอบ และ มี ประสิทธิภาพ
- ประเทศไทยต้องระมัดระวังการประเมินจุดแข็งเกินจากความเป็นจริง
- ประเทศไทยต้องมีข้อมูล และบริหารข้อมูลอย่างเพียงพอ ทั้งข้อมูลภายใน และ ข้อมูลสิ่งแวดล้อมภายนอก ติดตามการเบี่ยงเบน และ การเปลี่ยนแปลงของ สิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และ ภายนอก ซึ่งอาจจะเป็นโอกาสหรืออุปสรรคก็ได้

สรุป จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และ อุปสรรค ภายใน และ ภายนอก

ปัจจัยภายนอก Opportunities

- การเปิดตลาดสินค้า โดยการขจัดอุปสรรค
- ที่เป็นภาษี และ ไม่ใช่ภาษีอากร
- การเปิดตลาดการค้าบริการ
- การเปิดโอกาสการลงทุน
- การเปิดตลาดแรงงานบางระดับ

ปัจจัยภายใน Weaknesses

- ความยากจน
- การคอร์รัปชัน
- ภาวะการว่างงาน
- การขาดแคลนเทคโนโลยี
- การขาดโอกาสในการศึกษา
- การขาดโอกาสในการเข้าถึงตลาด
- การขาดโอกาสในการได้รับการพัฒนา
- ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้หมดไปอย่างสิ้นเปลือง
- สถานะแวดล้อมเสื่อมโทรม ภูเขา ต้นไม้ถูกทำลาย
- การบังคับใช้กฎหมายที่ไม่มีประสิทธิภาพ ปัญหาสิ่งแวดล้อม

สรุป จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และ อุปสรรค ภายใน และ ภายนอก

ปัจจัยภายนอก

Threats

- ความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงตลาด
- การใช้มาตรการฝ่ายเดียวในการกีดกันการเข้าถึงตลาด
- อุปสรรคจากปัญหาการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาโดยบิดเบือน การผูกขาดโดยกฎหมาย
- การลงทุนโดยอหิปัตย์ ที่มีกำลังทรัพย์และเทคโนโลยีสูง
- การแทนที่อุปสรรคภาครัฐโดยอุปสรรคภาคเอกชน
- การมีอำนาจเหนือตลาด ปัจจัยเหนือความคาดหมาย
- การกำหนดพฤติกรรมกรรมการบริโภค

ปัจจัยภายใน

Strengths

- การมีทรัพยากรธรรมชาติ
- การมีแรงงานราคาถูก
- การมีฝีมือในการประดิษฐ์
- การมีการเกษตร
- การมีศักยภาพทางการท่องเที่ยว อาหาร แหล่งท่องเที่ยว
- ความหลากหลายทางชีวภาพ

สรุปผลการวิเคราะห์ SWOT

- การที่ประเทศไทยมีโอกาสจากการทำ ความตกลงการค้าเสรี ได้รับการเปิดตลาด แต่ถูก off set ด้วยความอ่อนด้อย คือ ความไม่สามารถในการเข้าสู่ตลาด ในขณะที่ความแข็งแกร่ง หรือ ผลดีจากปัจจัยภายใน กลับถูก อุปสรรคจากปัจจัยภายนอกมาลบล้างพันธะความผูกพัน ในหลายกรณี กลับมาซ้ำเติมความด้อย ให้ไม่มีโอกาสพัฒนา และไปเสริม อุปสรรค ปัจจัยภายนอก เช่นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่ถูกบิดเบือน

ขอบคุณ